

Mètodes de Recerca en Comunicació

Codi: 103858

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501933 Periodisme	OB	2	2

Professor/a de contacte

Nom: Núria Simelio Solà

Correu electrònic: Nuria.Simelio.Sola@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: Sí

Prerequisits

No hi ha requisits previs, però es parteix de la idea que els estudiants han realitzat l'assignatura de Teories de la Comunicació com a pas previ per poder realitzar l'assignatura de Mètodes de Recerca en Comunicació.

Objectius

Els objectius formatius de l'assignatura són: a) Explicar les diferents formes d'aproximació al coneixement científic i els mètodes i tècniques quantitatius i qualitatius aplicats a l'anàlisi de la comunicació i el periodisme. b) Exposar i explicar les estratègies més adequades per a la planificació i disseny de la investigació en comunicació i periodisme. El contingut de l'assignatura serà sensible als aspectes relacionats amb la perspectiva de gènere.

Competències

- Aplicar el mètode científic adequadament, plantejar hipòtesis relatives a la comunicació periodística, validar i verificar les idees i els conceptes, i ressenyar correctament les fonts.
- Aplicar el pensament científic amb rigor.
- Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
- Demostrar un coneixement adequat del món contemporani i la seva evolució històrica recent en les dimensions social, econòmica, política i cultural.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
- Diferenciar les principals teories de la disciplina, els seus camps, les elaboracions conceptuals, els marcs i els enfocaments teòrics que fonamenten el coneixement de la disciplina i els seus diferents àmbits i subàrees, i adquirir un coneixement sistemàtic de l'estructura dels mitjans de comunicació.
- Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
- Exposar adequadament els resultats del procés d'investigació de manera oral, escrita, audiovisual o digital, d'acord amb els cànons de la disciplina periodística.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar coneixements de context a la investigació.

2. Aplicar el mètode científic adequadament en la investigació de mitjans.
3. Aplicar el pensament científic amb rigor.
4. Aplicar els mètodes de la recerca científica al disseny de projectes periodístics.
5. Aplicar les tècniques d'interpretació d'enquestes i de recerca qualitativa.
6. Demostrar capacitat d'autoaprenentatge i autoexigència per aconseguir un treball eficient.
7. Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en català i castellà com en una tercera llengua.
8. Divulgar els coneixements i les innovacions de l'àrea.
9. Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
10. Identificar i descriure els processos informatius i comunicatius, així com els principals corrents i teories que els formalitzen i critiquen des d'un punt de vista conceptual, metodològic i de recerca.

Continguts

Tema 1 Introducció a la investigació en comunicació i periodisme 1. La formació investigadora dels comunicadors i el seu paper a les institucions. 2. El camí de la investigació, la seva importància, oportunitat i eficàcia. 3. Paradigmes i teories: les principals orientacions en comunicació 4. La investigació en comunicació i les seves demandes socials. 5. Centres d'investigació en comunicació. 6. Publicacions especialitzades i recursos en xarxa 7. La investigació en comunicació i periodisme a l'era digital.

Tema 2 El procés d'investigació i les seves etapes. La seva aplicació a la investigació en comunicació. 1. Investigació quantitativa i qualitativa. 2. Organització, planificació i procés del treball científic: etapes i fases del procés de investigació. 3. Delimitació de l'objecte i de l'àmbit disciplinari. 4. Elaboració de l'estratègia d'investigació. 5. El projecte d'investigació: estructura i continguts.

Tema 3 Les tècniques d'investigació per l'anàlisi de la comunicació. Tècniques quantitatives I. Las bases de dades.

Tema 4 L'aplicació de les tècniques quantitatives a la investigació en comunicació. II 1. L'experiment. 2. L'anàlisi de contingut. 3. L'enquesta

Tema 5 L'aplicació de les tècniques qualitatives a la investigació en comunicació. 1. L'entrevista en profunditat i les històries de vida. 2. Les tècniques de grup: grups de discussió, grups focals, mètode Delphi. 3. L'observació participant i no participant. 4. L'anàlisi semiòtica i l'anàlisi del discurs.

Metodologia

La metodologia docent consistirà en activitats dirigides presencials, activitats supervisades i treball dirigit i autònom.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	15	0,6	2, 5, 7, 10
Laboratori	22	0,88	1, 2, 4, 5, 6, 9
Seminaris	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10
Tipus: Supervisades			
Tutories	16	0,64	6
Tipus: Autònomes			

Avaluació

L'assignatura consta de les activitats d'avaluació següents:

- Activitat A: pràctiques de curs, 24 % sobre la qualificació final
- Activitat B: treball de recerca dirigida 36 % sobre la qualificació final
- Activitat C: dos exàmenes: 40% sobre la qualificació final...

Per poder aprovar l'assignatura, caldrà treure una nota mínima de 5 en les activitats A i C

Programació de l'assignatura

El calendari detallat amb el contingut de les diferents sessions s'exposarà el dia de presentació de l'assignatura. Es penjarà també al Campus Virtual on l'alumnat podrà trobar la descripció detallada dels exercicis i pràctiques, els diversos materials docents i a qualsevol informació necessària per a l'adequat seguiment de l'assignatura.

Procés de recuperació

L'alumnat tindrà dret a la recuperació de l'assignatura si ha estat avaluat del conjunt d'activitats el pes de les quals equivalgui a un mínim de 2/3 parts de la qualificació total de l'assignatura.

El treball de recerca queda exclòs del procés de recuperació.

Segona matrícula

En cas de segona matrícula, l'alumnat podrà fer una única prova de síntesi que consistirà en un exàmen final sobre els continguts teòrics i pràctics.

La qualificació de l'assignatura correspondrà a la qualificació de la prova síntesi.

Plagi

L'estudiant que realitzi qualsevol irregularitat (còpia, plagi, suplantació d'identitat,...) que pugui conduir a una variació significativa de la qualificació d'un acte d'avaluació, es qualificarà amb 0 aquest acte d'avaluació. En cas que es produeixin diverses irregularitats, la qualificació final de l'assignatura serà 0.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
2 proves de contingut	40%	2	0,08	6, 10
3 Treballs pràctics	24 %	17	0,68	1, 2, 3, 5, 7, 10
Treball de recerca	36 %	21	0,84	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

ADORNO, Theodor. W. Epistemología y ciencias sociales. Madrid, Cátedra (Valencia), Universitat de València, 2001.

BERGANZA, María Rosa y RUIZ José A. (coordinadores) *Investigar en Comunicación. Guía práctica de métodos y técnicas de investigación social en comunicación*. Madrid. McGraw Hill. 2005.

BERGER, Arthur Asa, *Media and Communication Research Methods: An Introduction to Qualitative and Quantitative Approaches*. Thousand Oaks. Sage. 2016

BERICAT, Eduardo *La integración de los métodos cuantitativos y cualitativos en la investigación social. Significado y medida*. Barcelona, Ariel, 1998.

CORBETTA, Piergiorgio, "Causalidad y experimento". En: P. Corbetta, *Metodología y técnicas de investigación social*. Madrid: Mc Graw Hill, p. 105-143. 2007

DOMÍNGUEZ, Marius y SOLSONA, Montserrat. *Tècniques d'investigació social quantitatives*. Barcelona, Edicions Universitat de Barcelona, 2003

GALINDO CÁCERES, Luis. (coord.) *Técnicas de investigación en sociedad, cultura y comunicación*. México, Addison Wesley Longman, 1998.

IGARTUA, Juan José *Métodos cuantitativos de investigación en comunicación*. Barcelona, Bosch, 2006.

RUIZ OLABUENAGA, José Ignacio. *Cómo elaborar un proyecto de investigación*. Bilbao, Ediciones Universi de Deusto, 1998.

SEBEOK, Thomas. A. *Sherlock Holmes y Charles S. Peirce : el método de la investigación*. Barcelona, Paiaidós, 1994, 2ª ed.

SIMELIO, Núria; GINESTA, Xavier; SAN EUGENIO, Jordi y CORCOY, Marta "Journalism, transparency and citizen participation: a methodological tool to evaluate information published on municipal websites". *Information, Communication & Society*. p. 1-17. 2017

SORIANO, Jaume *L'ofici de comunicòleg. Mètodes per investigar la comunicació*. Barcelona, Eumo Editorial, 2007.

TAYLOR, Steven J. i BOGDAN, Robert *Introducción a los métodos cualitativos de investigación. La búsqueda del significado*. Barcelona, Ediciones Paidós, 1992.

VILCHES, Lorenzo (coord.) *La investigación en comunicación. Métodos y técnicas en la era digital*. Barcelona, Gedisa, 2011

WIMMER, Roger D. i DOMINICK, Joseph R. *Introducción a la investigación de medios masivos de comunicación*. México, International Thomson cop. 2001, 6ªed.